

„Și a auzit regele Irod, căci numele lui Iisus se făcuse cunoscut, și zicea că Ioan Botezătorul s-a sculat din morți și de aceea se fac minuni prin el. Alții însă ziceau că este Ilie, și alții că este prooroc, ca unul din prooroci. Iar Irod, auzind zicea: Este Ioan, căruia eu am pus să-i taie capul; el s-a sculat din morți. Căci Irod, trimițând, l-a prins pe Ioan și l-a legat în temniță din pricina Irodiadei, femeia lui Filip, fratele său, pe care o luase de soție. Căci Ioan îi zicea lui Irod: Nu-ți este îngăduit să ții pe femeia fratelui tău. Iar Irodiada îl ura și voia să-l omoare, dar nu putea, Căci Irod se temea de Ioan, știindu-l de bărbat drept și sfânt, și-l ocrotea. Și ascultându-l, multe făcea și cu drag îl asculta. Și fiind o zi cu bun prilej, când Irod, de ziua sa de naștere, a făcut ospăț dregătorilor lui și căpeteniilor oștirii și fruntașilor din Galileea, Și fiica Irodiadei, intrând și jucând, a plăcut lui Irod și celor ce ședea cu el la masă. Iar regele a zis fetei: Cere de la mine orice vei voi, și îți voi da. Și s-a jurat ei: Orice vei cere de la mine îți voi da, până la jumătate din regatul meu. Și ea, ieșind, a zis mamei sale: Ce să cer? Iar Irodiada i-a zis: Capul lui Ioan Botezătorul. Și intrând îndată cu grabă la rege, i-a cerut, zicând: Vreau să-mi dai îndată, pe tipsie, capul lui Ioan Botezătorul. Și regele s-a mâhnit adânc, dar pentru jurământ și pentru cei ce ședea cu el masă, n-a voit s-o întristeze. Și îndată trimițând regele un paznic, a poruncit a-i aduce capul. Și acela, mergând, i-a tăiat capul în temniță, l-a adus pe tipsie și l-a dat fetei, iar fata l-a dat mamei sale. Și auzind, ucenicii lui au venit, au luat trupul lui Ioan și l-au pus în mormânt. Și s-au adunat apostolii la Iisus și l-au spus Lui toate câte au făcut și au învățat” (Marcu VI, 14-30) Cultul sfinților în Biserica Ortodoxă precum și în cea Romano-Catolică este unul ce cunoaște o deosebită cinste din partea creștinilor. Nu există zi în care să nu fie trecut în calendar, măcar un nume de sfânt, ce a evidențiat prin viața sa învățătura adusă de către Mântuitorul Hristos.

Dar, de o cinstită deosebită se bucură sfinții „mai mari”, care au avut o importanță deosebită în istoria mântuirii neamului omenesc. Sfântul Ioan Botezătorul este unul dintre aceștia și este cinstit cu o evlavie deosebită, sărbătoarea de astăzi fiind una comună calendarului ortodox și romano-catolic. El este modelul ascetului desăvârșit, legătura dintre Vechiul și Noul Testament, „prietenul Mielului” și cel mai mare dintre profeți. Sfântul Ioan Botezătorul este foarte iubit în popor, o dovadă în acest sens fiind și faptul că foarte mulți români poartă numele de Ioan. Însă, Biserica îl cinstește în mod deosebit înscriind în calendarul ei patru sărbători închinare Sfântului Ioan Botezătorul: 24 septembrie - Zămislirea Sfântului Ioan, 7 ianuarie - soborul Sfântului Ioan, 24 iunie - Nașterea Sfântului Ioan și 29 august - Tăierea capului Sfântului Ioan Botezătorul. Această ultimă sărbătoare din decursul unui an bisericesc, este una cu bază biblică (Matei XIV, 3-12 și Marcu VI, 17-29) și în același timp una din cele mai vechi, fiind amintită de Fericitul Augustin (sec. IV-V).

După cum vedem este o sărbătoare tristă ce amintește de sfârșitul vieții pământești a Înaintemergătorului Domnului. Regele Irod, deși îl admira pe Sfântul Ioan Botezătorul și-l prețuia, totuși, întrucât nu s-a înfrânat și a făcut o făgăduință nesăbuită sub impulsul patimii desfrânării și al beției, a ajuns ca să aleagă între onoarea cuvântului dat și uciderea unui om drept. Și a ales neinspirat cel puțin din punct de vedere moral. Un regret îl putem observa din cele spuse de regele Irod despre Mântuitorul Hristos și consemnate și de Sfântul Apostol Matei „Acesta este Ioan Botezătorul; el s-a sculat din morți și de aceea se fac minuni prin el” (Matei XIV, 2). La Sfântul Evanghelistul Marcu de la care s-a făcut citire în cadrul Sfintei Liturghii, observăm nu numai un scop istoric, ci mai ales unul teologic: sfârșitul Proorocului și

Botezătorului Ioan este o prevestire a morții Mântuitorului pentru că soarta lui Mesia nu poate fi diferită de cea a Înaintemergătorului Său precum și ucenicii Domnului Hristos vor bea același pahar al martiriului. Relatarea începe cu informația că Irod l-a închis pe Ioan pentru că îl muștra – și cu siguranță influența și poporul – pentru căsătoria cu Irodiada „femeia fratelui său, Filip”, o căsătorie interzisă de Vechiul Testament „De va lua cineva pe femeia fratelui său, urâciune este, că a descoperit goliciunea fratelui său” (Levitic XX, 21), deoarece soțul ei și fratele lui Irod trăiau încă. Istoricul Iosif Flavius spune că Irod se temea, după divorțul de soția legală și căsătoria sa ilegală, ca nu cumva Ioan, prin predica sa, să provoace vreo mișcare populară împotriva lui. Prilejul potrivit, ziua de naștere a regelui a fost unul nefast pentru Irod dar mai ales pentru Sfântul Ioan Botezătorul. Deși se bucura de o urmă de ocrotire din partea regelui, el a murit din cauza propriei sale intransigențe precum și a zelului manifestat în apărarea poruncilor Legii și din cauza unui jurământ făcut în cadrul unui ospăț. Jurământul, după cum știm, face parte în unele momente din viața noastră, ca antidot împotriva minciunii, a neîncrederii. Scopul său e unul ce vrea să combată păcatul, este un mijloc de reparație ce face posibilă viața în societate prin apelul, trimiterea către Dumnezeu.

Mărturii în acest sens avem în Vechiul Testament: „Dacă tu vei jura: „Viu este Domnul!”, în adevăr, în judecată și în dreptate, neamurile se vor binecuvânta și se vor lăuda în El” (Ieremia IV, 2). În Noul Testament Mântuitorul Hristos învață în felul următor legat de jurământ: „Să nu vă jurați nicidecum, nici pe cer, nici pe pământ, nici pe capul tău, ci cuvântul vostru să fie: ceea ce este da, da; și ceea ce este nu, nu; iar ce e mai mult decât acestea, de la cel-rău este” (Matei V, 34-37). Însă după cum lesne ne dăm seama păcatul a reușit să pervertească scopul jurământului și în istorie vedem diferite cazuri: abuzul de jurământ – când îl chemăm pe Dumnezeu pentru orice; jurământul fals – când întărim o minciună prin invocarea numelui lui Dumnezeu; jurământul pentru înfăptuirea răului – ca și cel făcut de iudei, ca să-l omoare pe Sfântul Apostol Pavel (Fapte XXIII, 12-14) și ținerea jurământului – când se acoperă prin aceasta un lucru rău. Acest ultim caz este arătat și de sărbătoarea de astăzi. Regele Irod Antipa, fiul cel mic al regelui Irod cel Mare, s-a jurat fiicei Irodiadei, Salomeea, nepoata sa, „că-i va da orice va cere” gândindu-se doar la cele materiale și eliminând posibilitatea de a-i cere lucruri împotriva legilor morale. Nu a fost destul că a păcătuit prin jurământul nechibzuit, ci a săvârșit o crimă, poruncind uciderea Sfântului Ioan Botezătorul. Sfânta Scriptură nu consemnează niciun cuvânt al Domnului Hristos după aflarea acestei vești, ci reacția a Mântuitorului a fost retragerea pentru o scurtă perioadă în pustie.

Ultimele cuvinte prin care a fost descris de Cel pe Care omenirea l-a așteptat au fost: „Acela era făclia care arde și luminează” (Ioan V, 35). O recunoaștere a ceea ce a fost, înger, apostol și mucenic. Înger pentru că a fost vestitorul celor de sus și prin viața sa severă față de cele pământești. Apostol pentru că a învățat pe oameni și l-a arătat lumii pe Domnul Hristos prin cuvintele „Iată Mielul lui Dumnezeu, Cel ce ridică păcatul lumii” (Ioan I, 29) și martir prin moartea sa.

Ce avem de învățat de la Sfântul Ioan Botezătorul este intransigența sa față de păcat, alegerea și urmarea drumului către Mântuitorul Hristos fără a face unele compromisuri de orice natură. Un iudeu învățat din Polonia secolului XVIII spunea în felul următor „Ușor îi este omului a renunța la cele esențiale ale vieții, dar nu la micile ei dulceți. De acestea, măcar în cantități infime, are neapărată nevoie”. Sfântul Ioan Botezătorul a renunțat la toate cu ușurință, și la cele esențiale din punct de vedere material și la micile plăceri. În mod antitetic regele Irod nu a fost capabil să aleagă esențialul în defavoarea unui jurământ ce acoperă răul. Este o lecție a alegerii ce ne o oferă Sfânta Biserică în această zi de post în care îl sărbătorim pe cel mai mare

Tăierea Capului Sfântului Ioan Botezătorul Intransigența față de păcat

Scris de Alexandru Lucian

Duminică, 28 August 2011 20:01 - Ultima actualizare Duminică, 28 August 2011 20:09

dintre prooroci.

Pentru SighetOnline, Alexandru Lucian, student la Facultatea de Teologie din Iasi